

paa at komme disse Selskaber til Livs, i hvilken Anledning man har gjort gjældende, at det opnaaede man ikke, thi Banerne vilde netop være bedst tjente dermed. Det er en fuldstændig Misforstaaelse, vi forholde os overhovedet slet ikke til disse Jernbaneselskaber. I vor Forhandling angaaende det foreliggende Lovforslag forholde vi os til Regjeringens og bestemme dens Transaktioner, men Spørgsmaalet om, hvorvidt de paagjældende Selskaber kunne opnaa gunstige eller mindre gunstige Vilkaar, staar ikke i noget umiddelbart Forhold til os. Vi have hverken Lanten om at komme disse Selskaber til Livs eller i Sinde at gaarne dem, vor Lante er kun den, at, naar vi engang samlet skulle afgjøre efter de rette Principer det hele Jernbanevæsen i Landet, vilde ogsaa disse Egne komme til at nyde godt af de Dispositioner, som da ville blive truffet; men, som sagt, det maa være Fremtiden forbeholdt at træffe Afgjørelsen i saa Henseende. Jeg kan ikke deltage i de Angreb, som ere blevne førte mod Jernbanelovene af 1874 og 1875, thi vi have jo dog utvivlsomt vor Del af Ansvar for dem. Jeg kan heller ikke følge det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) deri, at den vistnok uheldige Benyttelse af Kommunernes og Indenrigsministerens Myndighed i Forhold til disse Love, hvorved Landkommunerne have paataget sig saa store Forpligtelser, skalde lede os ind paa en Vej, som maatte føre bort fra Kommunernes Selvstyrelse. Jeg tror, at i saa Henseende maa de paagjældende Kommuner bære deres Ansvar og de Byrder, de have paataget sig, lige saa vel som den Minister, der har givet Tilladelsen dertil, maa bære sit Ansvar. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) gjorde gjældende som den væsentligste Grund til, at Ministeren ikke ifjor var kommen til Rigsdagen med et Forslag om Ordningen af denne Sag, at Ministeren endnu ikke kunde se, hvorvidt det vilde komme til Eksekution eller ei. Det forundrer mig Noget at høre dette fra det ærede Medlems Side, thi derom var der jo vittelig hverken i Finantsudvalget eller i Rigsdagen overhovedet nogen Tvivl, at de Forhold, som maatte føre til Eksekution, allerede vare indtraadte fra den 1ste Januar 1878, saa at det Naab, som man skalde have kunnet nære om, at Kalamiteten ikke vilde komme, virkelig maatte være fuldkommen illusorisk. Eigesom det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds ikke har anført nogen fyldestgjørende Grund for, at Regjeringen ikke henveadte sig til Rigsdagen, saaledes ser jeg heller ikke, at der overhovedet kan gives nogen Grund. Den Grund, som den ærede Indenrigsminister nu anførte, at det var af Hensyn til de større Jernbaneloves Behandling og til Formodningen om, hvilken Stemning et saadant Forslag vilde møde her i Thinget — Formodningen nemlig om, at Forslaget ikke vilde finde nogen gunstig Modtagelse — kan dog virkelig heller ikke strække til, thi det

kan dog ikke være nogen Grund for en Regjering til at optræde vilkaarlig, at den paa Forhaand antager, at den Fremgangsmaade, den vil benytte, ikke finder Rigsdagens Billigelse. Den ærede Finantsminister har søgt at gjøre gjældende, at der ikke var præjudiceret Noget, og at de Dispositioner, som vare truffet, netop førte til at stille Staten saa frit som muligt. Den ærede Minister mente, at det vilde være vanskeligere, naar Banen var overtaget af en anden Kreditor, at faae den overdraget til Staten. Ja, det er en Hypothese fra den ærede Finantsministers Side, som der vistnok kan være overordentlig delte Meninger om. Dersom den paagjældende Kreditor havde overtaget Banen for den Million, som han havde indstaaende som første Prioritet, og dersom Resultatet var blevet det samme, som det hidtil har været, at end ikke Renterne kunne udredes af denne Million, tvivler jeg ikke om, at det vilde have været let ogsaa i Fremtiden at faae Kjøbet bragt i Stand. Det er altsaa en Hypothese, som jeg ikke synes kan anføres til Grund for Ministeriets Forslag. Men at de Betingelser, som nu bydes, ikke ere de samme, som kunne have været opnaaede ved en anden Fremgangsmaade fra Regjeringens Side, er jo indlysende, thi den Gjæld, for hvilken Banerne skulle sættes til Auktion, var en Prioritet paa en Million, medens det, der nu bliver Tale om, er at dække samtlige Gjældsforpligtelser til et Beløb af ca. 1,600,000 Kr. Det dreier sig her om at gaa det Skridt videre, at dække Hundreds Amts Kautionsforpligtelse. Det er ingenlunde min Mening, som jeg ogsaa allerede en Gang har udtalt, at den endelige Afgjørelse af denne Sag skalde komme til at medføre Tab for Amtet i saa stort et Omfang, som der her vil blive Tale om at paaføre dette. Jeg tror, at naar vi naae til en Afgjørelse af Jernbaneforholdene i det Hele, ville vi vise al Tidskommen ogsaa lige overfor disse Egne; men jeg anfører det kun, fordi det ikke er rigtigt, naar den meget ærede Finantsminister siger, at de Betingelser der nu bydes, ere de samme, som Regjeringen havde kunnet opnaa i Foraaret. Naar det ærede Medlem fra Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Sørensen) har stillet Forslag om at standse Behandlingen af denne Sag ved at nægte den Dvegang til anden Behandling, er det blevet betegnet som en uhøflig Fremgangsmaade ligeoverfor Regjeringen. U høflighed skal man nu aldrig gjøre sig skyldig i; men jeg tror heller ikke, der kan være Tale om U høflighed i dette Forhold; men naar man vælger en strengere Behandling af denne Sag end ellers sædvanlig, saa tror jeg, at det sker for dermed at give tilkjende, at man misbilliger den Disposition, der er truffen af den høitæredede Finantsminister overfor disse Jernbaneselskaber. Jeg skal derfor tillade mig at støtte det af det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds stillede Forslag.